

Komisja Europejska złożyła skargę na Polskę za brudne powietrze

W dniu dzisiejszym (10.12.2015) Komisja Europejska skierowała do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej sprawę przeciwko Polsce za długotrwałe łamanie norm jakości powietrza zapisanych w Dyrektywie 2008/50/KE.

Problem zanieczyszczenia dotyczy stężenia pyłu zawieszonego PM10, dla którego normy są przekraczane na terenie niemal całego kraju. Według raportu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska za rok 2014 na 46 stref monitoringu jakości powietrza w jedynie 4 strefach normy te zostały dotrzymane. Jako główne źródło zanieczyszczenia Komisja Europejska podaje niską emisję – a więc emisję z domowych kotłów i pieców na węgiel i drewno.

Decyzja Komisji Europejskiej wynika z wieloletnich zaniedbań Polski w dziedzinie ochrony powietrza. W Unii Europejskiej Polska, obok Bułgarii, ma najbardziej zanieczyszczone powietrze pyłem zawieszonym. Normy w zakresie jakości powietrza łamane są od czasu wejścia ich w życie, a więc od 10 lat.

Na dziesięć miast o najwyższej liczbie dni, w których dzienna norma dla pyłu PM10 została przekroczona, aż 6 to miasta z Polski. Głównym źródłem pyłu zawieszonego jest emisja z domowych kotłów i pieców na węgiel i drewno – odpowiadają one za 52% emisji (za 26% odpowiada przemysł i energetyka, a za 10% transport drogowy)¹. Jeśli Trybunał przyzna Komisji rację, Polska może zacząć płacić bardzo wysokie kary, sięgające nawet 4 mld zł².

„Od dawna wskazujemy, że w Polsce brakuje podstawowych uregulowań prawnych w zakresie ochrony powietrza. Brak norm jakości węgla, przez co w gospodarstwach domowych spalany jest wysoce zanieczyszczony węgiel złej jakości. Brak norm emisyjnych dla kotłów, przez co każdego roku na polski rynek trafia 140 000 nowych pozaklasowych pieców, zwanych popularnie kopciuchami, w których można spalić wszystko, również odpady.

Pomimo wejścia w życie ustawy antysmogowej samorzady nie chcą z niej korzystać. Dzięki ustawie można byłoby wyeliminować najbardziej trujące piece, pozostawiając przy tym możliwość spalania węgla i drewna w nowoczesnych kotłach. Jest to więc potencjalnie silne narzędzie do walki z zanieczyszczeniem powietrza i powinno być stosowane, szczególnie na terenie najbardziej zanieczyszczonych województw.” mówi Andrzej Guła, lider Polskiego Alarmu Smogowego.

Mamy nadzieję, że wszczęcie procedury przed Trybunałem zmotywuje władze Polski, zarówno na szczeblu centralnym, jak i samorządowym, do podjęcia zdecydowanych działań na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce. Z powodu zanieczyszczenia powietrza każdego roku w Polsce przedwcześnie umiera 43 000 osób³.

LINK do komunikatu http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6225_en.htm

1Dane Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami

2Informacja o wynikach kontroli – ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami, Najwyższa Izba Kontroli, Warszawa, grudzień 2014

3Cost-Benefit Analysis of Final Polsicy Scenario for the EU Clean Air Package, European Commission, 2013.